

Poročilo o sprejetih zadevah na sejah senata komisije za mesec november 2019

V mesecu oktobru 2019 je senat Komisije za preprečevanje korupcije (senat komisije) v sestavi Boris Štefanec (predsednik), mag. Uroš Novak (namestnik predsednika) in Simon Savski (namestnik predsednika) na petih rednih sejah obravnaval 35 zadev, v okviru katerih komisija v nadaljevanju posebej izpostavlja naslednje obravnavane zadeve s področja izvajanja določb Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije (ZIntPK).

1. Sum koruptivnega ravnanja na področju javnega naročanja

Komisija je postopek zaradi suma korupcije začela na podlagi prijave, ki jo je prejela leta 2018 in se je nanašala na odločanje o oddaji javnega naročila »Gradbena dela za ureditev G1-6/0343 Ilirska Bistrica – Jelšane skozi Dolenje«. Prijavitelj očita sum korupcije in povezanost izbranega ponudnika z naročnikom in Državno revizijsko komisijo (DKOM) pri pridobitvi konkretnega javnega naročila. Komisija je za razjasnitev dejanskega stanja pridobila podatke, dokumentacijo in pojasnila od naročnika, izbranega ponudnika in DKOM. Komisija v obravnavani zadevi ni zaznala kršitev določil ZIntPK, je pa zaznala korupcijska tveganja pri določanju zahtev glede tehnične in strokovne sposobnosti gospodarskih subjektov, v postopku pregleda in ocenjevanja ponudb ter v fazi (pred) revizijskega postopka. Zato je komisija podala priporočila Direkciji RS za infrastrukturo in DKOM.

Senat komisije je na 42. seji, dne 14. 11. 2019, sprejel naslednje sklepe:

- postopek se s sklepom ustavi, ker v obravnavani zadevi glede na zbrane podatke ni mogoče potrditi obstoja kršitev iz pristojnosti komisije,
- v povezavi z zadevo se sprejmejo naslednja priporočila določenemu naročniku:
 - da v fazi sprejemanja razpisne dokumentacije določi takšne zahtevane tehnične in strokovne sposobnosti gospodarskih subjektov, ki bodo sorazmerne predmetu javnega naročanja,
 - da po izteku roka za predložitev ponudb in pred odločitvijo o oddaji javnega naročila preveri obstoj in vsebino podatkov oziroma drugih navedb iz ponudbe ponudnika, kateremu se je odločil oddati javno naročilo,
 - da v fazi predrevizijskega postopka zagotovi kontradiktornost postopka.
- v povezavi z zadevo se sprejmejo naslednja priporočila določenemu državnemu organu:
 - da v fazi revizijskega postopka zagotovi kontradiktornost postopka, na način, da ko odloča v mejah zahtevka za revizijo, odloča o vseh očitanih kršitvah v postopku oddaje javnega naročila ter da zagotavlja enakopravnost strank v postopku.
- priporočila se v obliki novice objavijo na spletnih straneh komisije,
- o ugotovitvah komisije se obvesti Računsko sodišče Republike Slovenije,
- o ukrepih oziroma postopanju se obvesti prijavitelja.

2. Sum kršitve določil ZIntPK s področja nasprotja interesov

Komisija je v letu 2019 prejela več prijav, v katerih so se očitki nanašali na domnevne nepravilnosti pri zaposlovanju v Osnovni šoli Mihe Pintarja Toleda, Velenje (v nadaljevanju: OŠ MPT). Komisija je v okviru postopka pridobila pojasnila in dokumentacijo s strani Sveta zavoda OŠ MPT. Na podlagi tega je komisija odločila, da se je uradna oseba, ravnatelj OŠ MPT, s tem ko je podpisal pogodbo o zaposlitvi, s katero je bilo sklenjeno delovno razmerje za nedoločen čas z osebo, s katero je v osebnem stiku (izvenzakonska partnerica), znašel v okoliščinah, ki pomenijo nasprotje interesov, o tem pa predhodno ni pisno obveščal svojega predstojnika

(predsednika Sveta zavoda), s čimer so izpolnjeni elementi nasprotja interesov po 12. in 13. točki 4. člena ZIntPK.

Senat komisije je na 42. seji, dne 14. 11. 2019, sprejel naslednji sklep:

- Sprejmejo se predmetne Ugotovitve o konkretnem primeru,
- predmetne Ugotovitve o konkretnem primeru se s pravnim poukom vročijo obravnavani osebi,
- Ugotovitve se v skladu z 52. členom Poslovnika komisije (Uradni list RS, št. 24/12) ter ob upoštevanju določb zakona, ki ureja varstvo osebnih podatkov, objavijo na spletnih straneh komisije, skupaj z vsemi prejetimi izjasnitvami,
- pooblaščenim uradni osebi komisije se predlaga preučitev uvedbe prekrškovnega postopka,
- predmetne Ugotovitve o konkretnem primeru se v seznanitev posredujejo določenemu svetu javnega zavoda.

3. Sum koruptivnega ravnanja

Komisija je v letu 2019 prejela odstop prijave glede domnevnega nezakonitega organiziranja družbe za pridobitev brezpravne premoženjske koristi, utaje davkov in pranja denarja, pri čemer naj bi sodelovala različna podjetja, zavodi in fizične osebe, med njimi tudi funkcionar in uradna oseba Mestne občine Novo mesto. Komisija je v okviru postopka pridobila podatke iz različnih spletnih virov ter pojasnila s strani MO Novo mesto, Službe za lokalno samoupravo in Ministrstva za pravosodje, vpogledala pa je tudi v premoženjsko stanje funkcionarjev. Komisija je ugotovila, da gre za zadeve, ki niso v primarni pristojnosti komisije, zato je postopek ugotavljanja kršitev določb ZIntPK uradnih oseb in funkcionarjev MO Novo mesto ustavila. Komisija pa je v okviru lastne dejavnosti ugotovila domnevne kršitve določb ZIntPK o nezdružljivosti funkcije poklicnega župana ter sum domnevne kršitve določb ZIntPK o dolžnem poročanju podatkov o subjektih, za katere veljajo omejitve poslovanja.

Senat komisije je na 42. seji, dne 14. 11. 2019, sprejel naslednji sklep:

- Sprejmejo se predmetne Ugotovitve o konkretnem primeru,
- o zadevi se obvesti Službo komisije za nadzor in preiskave, in sicer nadzornike za premoženjsko stanje,
- o zadevi se obvesti pristojen organ,
- predlaga se preučitev uvedbe prekrškovnega postopka zoper odgovorno osebo občine in funkcionarja zaradi kršitev 5. odstavka 35. člena ZIntPK,
- izvzame se točke glede nezdružljivosti funkcij poklicnega župana iz tega dokumenta in se uvede nov postopek ugotavljanja dejanske nezdružljivosti funkcije.

4. Postopek zaradi suma kršitve etike in integritete javnega sektorja

Komisija je leta 2019 prejela prijavo prejela z očitki glede delovanja direktorja družbe ELES, d.o.o., saj naj bi le-ta posredoval dopis, v katerem predlaga osebo, ki naj bi nadzirala njegovo delovanje. Komisija je pridobila podatke in dokumentacijo s strani Nadzornega sveta družbe ter zapisnik in zvočni posnetek seje. Ker v konkretnem primeru nasprotje interesov opredeljuje Zakon o gospodarskih družbah in Kodeks korporativnega upravljanja, je komisija sprejela Delne ugotovitve v zvezi z morebitnim nasprotjem interesov takratnega predsednika Nadzornega sveta pri vodenju 243. seje Nadzornega sveta družbe ELES, d.o.o., in zadevo odstopila v pristojno reševanje Vladi Republike Slovenije, kot organu, ki vodi skupščine družbe ELES, d.o.o.

Senat komisije je na 42. seji, dne 14. 11. 2019, sprejel naslednji sklep:

- ugotovitve v zvezi z vodenjem seje nadzornega sveta družbe v državni lasti se odstopijo v reševanje Vladi RS,
- o ugotovitvah se obvesti prijavitelja.

5. Postopek zaradi suma kršitve etike in integritete javnega sektorja

Komisija je začela s postopkom na podlagi zahteve Banke Slovenije (BS) za uvedbo postopka zaradi suma kršitev dolžnega ravnanja funkcionarja BS, ki jo je BS podala na podlagi 13. člena ZIntPK, z namenom, da se v okviru nadzornih pristojnosti komisije dodatno preverijo relevantne okoliščine o domnevnih kršitvah funkcionarja. Komisija je zaradi razjasnitve dejanskega stanja v okviru svojih pristojnosti zahtevala in pridobila podatke ter dokumentacijo od Finančne uprave Republike Slovenije (FURS) ter Urada Predsednika Republike Slovenije. Komisija je ugotovila, da je ravnanje funkcionarja BS, ko ob posredovanju pojasnil in dokumentacije dne 22. 5. 2019, 23. 5. 2019 in 30. 5. 2019 ni želel razkriti posameznih listin oziroma omogočiti preverjanja izvirnosti listin ter delodajalcu podati popolnih pojasnil in informacij, s katerimi bi se nesporno in brez vsakega dvoma lahko zavrnil očitki v povezavi z domnevnimi kršitvami iz pristojnosti FURS v povezavi s pravočasnostjo napovedi za odmero dohodnine od dohodka iz oddajanja premoženja v najem ter posledično plačila navedenega davka, v nasprotju s pričakovano integriteto funkcionarja, kot jo opredeljuje 3. točka 4. člena ZIntPK.

Senat komisije je na 43. seji, dne 21. 11. 2019, sprejel naslednje sklepe:

- sprejmejo se predmetne Ugotovitve o konkretnem primeru ter se s poukom o pravnem sredstvu vročijo obravnavani osebi,
- Ugotovitve o konkretnem primeru se v skladu z 52. členom Poslovnika komisije (Uradni list RS, št. 24/12) ter ob upoštevanju določb zakona, ki ureja varstvo osebnih podatkov, po poteku roka za vložitev pravnega sredstva objavijo na spletnih straneh komisije, skupaj z izjasnitvijo.

6. Sum kršitve predpisov ZIntPK s področja nasprotja interesov

Komisija je leta 2014 na lastno pobudo pričela postopek v zvezi z ugotavljanjem morebitnega nasprotja interesov, sumom korupcije ter sumom kršitve etike in integritete javnega sektorja v postopku predlaganja oseb za člana Evropske komisije. Komisija je v postopku pridobila dokumentacijo, magnetogram in opravila razgovor z obravnavano osebo. Komisija je ugotovila, da je uradna oseba, funkcionar vlade, s tem, ko je na seji Vlade Republike Slovenije dne 31. 7. 2014 sodelovala pri seznanitvi ter sprejemu odločitve o soglasju (strinjanju) o predlogu oseb, ki bi lahko bile člani Evropske komisije, med katerimi je bila tudi ona sama, kjer je njen zasebni interes pri sprejemu takšne volje o sebi (s sodelovanjem pri sprejemu tega soglasja Vlade RS je (so)omogočila pridobitev nepremoženjske koristi (v skladu s 13. točko 4. člena ZIntPK je zasebni interes tudi nepremoženjska korist za uradno osebo samo) tudi sama sebi v obliki (so)potrditve soglasja o predlaganih osebah za kandidata za člana Evropske komisije, katerih imena so bila nato posredovana v nadaljnji postopek odločanja oziroma dejanskega imenovanja pristojnim institucijam Evropske Unije – Svetu Evropske Unije in predsedniku Evropske komisije), znašla v okoliščinah, ki pomenijo nasprotje interesov, kot ga opredeljuje 12. točka 4. člena ZIntPK. Komisija je tudi ugotovila, da je uradna oseba, funkcionar vlade, s tem ko ni najkasneje do pričetka obravnave in odločanja o soglasju Vlade RS na seji Vlade dne 31. 7. 2014 o predlogu oseb za kandidata za člana Evropske komisije, med katerimi je bila tudi sama, o okoliščinah nasprotja interesov (torej o tem, da se bo znašla v situaciji, ko bo s sodelovanjem pri oblikovanju volje tudi sama zase, s čimer zasleduje svoj zasebni interes) v skladu s prvim odstavkom 38. člena ZIntPK, pisno obvestila svojega predstojnika (Komisijo za preprečevanje korupcije) ob tem pa ni prenehala z delom v zadevi, dokler predstojnik o obstoju interesov ne bi odločil (drugi odstavek 38. člen ZIntPK) oziroma se ni izognila postopku odločanja pri sprejetju volje – soglasja – Vlade RS (npr. samoizločitev),

kot to zahteva primarno že 1. odstavek 37. člena ZIntPK, kršila prvi odstavek 37. člena in prvi odstavek 38. člena ZIntPK.

Senat komisije je na 43. seji, dne 21. 11. 2019, sprejel naslednje sklepe:

- sprejmejo se predmetne Ugotovitve o konkretnem primeru ter se s poukom o pravnem sredstvu vročijo obravnavani osebi,
- Ugotovitve o konkretnem primeru se v skladu z 52. členom Poslovnika komisije (Uradni list RS, št. 24/12) ter ob upoštevanju določb zakona, ki ureja varstvo osebnih podatkov, po poteku roka za vložitev pravnega sredstva objavijo na spletnih straneh komisije, skupaj z vsemi prejetimi izjasnitvami.

7. Sum kršitve integritete

Komisija je v letu 2019 prejela prijavo zaradi zahteve neetičnega oziroma nezakonitega ravnanja v zadevi imenovanja direktorja Uradnega lista Republike Slovenije, d.o.o., ki je v 100-odstotni lasti Republike Slovenije. Komisija je v postopku pridobila dokumentacijo Slovenskega državnega holdinga in Hot Mobila, d. o. o., vpogledala v javno dostopne podatke ter opravila razgovore z obravnavano osebo in pričama. Komisija je ugotovila, da je ravnanje tedanjega generalnega sekretarja politične stranke LMSŠ, ko je na predsednico nadzornega sveta družbe Uradni list Republike Slovenije po telefonu, dne 21. 8. 2019 ob 11:26, vršil pritisk na način, da ji je naročil imenovanje določene osebe za direktorja Uradnega lista Republike Slovenije, želel izvedeti za časovnico kadrovskega postopka in kdaj bo seja nadzornega sveta ter zahteval poročanje o kadrovskega postopku pred komunikacijo s Slovenskim državnim holdingom, predstavlja kršitev integritete, kot jo opredeljuje 3. točka 4. člena ZIntPK.

Senat komisije je na 43. seji, dne 21. 11. 2019, sprejel naslednje sklepe:

- sprejmejo se predmetne Ugotovitve o konkretnem primeru,
- Ugotovitve se v skladu z 52. členom Poslovnika komisije (Uradni list RS, št. 24/12) ter ob upoštevanju določb zakona, ki ureja varstvo osebnih podatkov, objavijo na spletnih straneh komisije,
- predmetne Ugotovitve o konkretnem primeru se s pravnim poukom vročijo obravnavani osebi.

8. Sum koruptivnega ravnanja

Komisija je v letu 2019 prejela več prijav, ki so se nanašale na domnevne nepravilnosti pri javnih naročilih na zdravstvenem področju. Komisija je v okviru postopka pridobila podatke in dokumentacijo in ugotovila, da glede na pridobljene podatke ni mogoče potrditi obstoja kršitev. Komisija pa je zaznala več korupcijskih tveganj, in sicer v zvezi s postavljanjem referenčnih kriterijev v postopkih javnih naročil gradenj v okviru zdravstva, v zvezi s preverjanjem danih garancij v postopkih javnih naročil, ki potekajo v okviru Ministrstva za zdravje, ter v zvezi z očitki, da osebe, ki sodelujejo v predhodnih postopkih za izpeljavo javnega naročila, nato nastopajo tudi pri sami izvedbi javnega naročila. Zato je Ministrstvu za zdravje izdala več priporočil. Tudi v zvezi z očitki glede sklenitve aneksov pri izvajanju javnih naročil ter v zvezi s podaljševanjem terminskih planov pri izvajanju javnih naročil v okviru Univerzitetnega kliničnega centra v Ljubljani je komisija zaznala korupcijska tveganja, zato se predlaga Računskemu sodišču Republike Slovenije, da v letni plan dela uvrsti revizijo učinkovitosti in smotrnosti porabe sredstev v zvezi z izvajanjem javnih naročil gradenj v okviru Univerzitetnega kliničnega centra Ljubljana, ki jih leta izvaja samostojno oziroma skupaj z Ministrstvom za zdravje.

Senat komisije je na 43. seji, dne 21. 11. 2019, sprejel naslednje sklepe:

- postopek se ustavi, ker v obravnavani zadevi glede na zbrane podatke ni mogoče potrditi obstoja kršitev iz pristojnosti komisije,
- določenemu ministrstvu se pošlje priporočilo, da izda smernice oziroma drug interni akt, kjer bodo postavljeni določeni vnaprej znani kriteriji pri postavljanju referenčnih pogojev glede kategorij objektov, ker bo na ta način zagotovljena transparentnost postopkov in odpravljeno zaznano korupcijsko tveganje,
- določenemu ministrstvu se pošlje priporočilo, da vnaprej definira, na kakšen način in v kakšnih primerih se opravi dodatno preverjanje in verodostojnost izdanih garancij s strani izbranega ponudnika,
- določenemu ministrstvu se pošlje priporočilo, da dosledno upošteva določbe 65. in 91. člena Zakona o javnem naročanju,
- Računskemu sodišču Republike Slovenije se predlaga, da v letni plan dela uvrsti revizijo učinkovitosti in smotrnosti porabe sredstev v zvezi z izvajanjem javnih naročil gradenj v okviru javnega zdravstvenega zavoda, ki jih le-ta izvaja samostojno oziroma skupaj z določenim ministrstvom,
- priporočila dana določenemu ministrstvu in Računskemu sodišču RS se v obliki novice objavijo na spletnih straneh komisije,
- o ugotovitvah se obvesti prijavitelja.

9. Sum neetičnih vplivov

Komisija je v letu 2019 prejela prijavo, iz katere izhaja, da naj bi predstavniki Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (v nadaljevanju: MDDSZ) izvajali neetične vplive v postopku imenovanja direktorja Centra za varstvo in delo Golovec (v nadaljevanju: CVD Golovec). Komisija je v okviru predhodnega preizkusa prijave pridobila dokumentacijo s strani sveta zavoda CVD Golovec, podatke o članih sveta zavoda CVD Golovec, dokumentacijo posameznih sej sveta zavoda CVD Golovec, pojasnila MDSSZ in druga pojasnila vpletenih. Komisija v postopku ni potrdila kršitev določil ZIntPK. Komisija pa je zaznala korupcijska tveganja v zvezi z možnostjo, da MDDSZ pri glasovanju o imenovanju direktorja javno socialno varstvenega zavoda, vpliva na člane sveta, ki so bili imenovani s strani ustanovitelja. Prav tako je komisija zaznala korupcijska tveganja neenakopravne obravnave kandidatov za direktorja javno socialno varstvenega zavoda s strani MDDSZ.

Senat komisije je na 44. seji, dne 28. 11. 2019, sprejel naslednje sklepe:

- postopek se s sklepom ustavi, ker v obravnavani zadevi glede na zbrane podatke ni mogoče potrditi obstoja kršitev iz pristojnosti komisije,
- v povezavi z zadevo se sprejmejo in podajo naslednja priporočila pristojnemu ministrstvu:
 - I) pri podaji mnenja (soglasja) o določenem kandidatu, mora ministrstvo upoštevati strokovnost kandidata, podano vizijo in razvoj zavoda ter interes zavoda oziroma javni interes,
 - II) da ministrstvo oblikuje smernice oziroma programske usmeritve v zvezi z imenovanjem direktorjev javno socialno varstvenih zavodov, ki bi določal temeljne cilje delovanja javno socialno varstvenih zavodov, način za doseganje le-teh ter načela delovanja, in bi bili vodilo pri odločanju o tem, kateri izmed kandidatov za direktorja je najprimernejši glede na podane smernice,
 - III) mnenje o kandidatih naj ministrstvo poda pisno in obrazloženo, v luči smernic oziroma programskih usmeritev, za vse kandidate, ne zgolj za enega kandidata,
 - IV) sveti zavodov javno socialno varstvenih zavodov, naj sprejmejo poslovnik za imenovanje direktorjev ali pa se v že obstoječih poslovniki natančneje opredelijo postopek imenovanja direktorjev,
- v delu, ki se nanaša na neenakopravno obravnavo zaradi poslovnih povezav, se zadeva odstopi Zagovorniku načela enakosti,
- da se odpre nova zadeva pod št. 06211 za presojo sumov kršitev nasprotja interesov,

- se seznanj Vlado Republike Slovenije s sprejetim priporočilom.

II. Prekrškovna statistika

1. Število uvedenih prekrškovnih postopkov:

Področje	število
Nasprotje interesov	3
Omejitve poslovanja	4
Premoženjsko stanje	9
Protikorupcijska klavzula	1
Lobiranje	2
Skupno število vseh uvedenih prekrškovnih postopkov	19

2. Število izdanih odločb o prekršku: 0

3. Število izrečenih opozoril po ZP-1:

Področje	število
Lobiranje	1
Nasprotje interesov	2
Premoženjsko stanje	6
Skupno število vseh izrečenih opozoril	9